כשם שפרצופיהם שונים כך דעותיהם שונות

בסודשיח

בס"ד ■ יום רביעי ■ פרשת בא ■ ג' שבט ה'תשע"ו ■ 13.01.2016 ■ גליון מס' 360

תפוצה לכל קהילות ישראל

ויחזק ה' את לב פרעה

/ הרב יעקב הלוי פילבר

המחשבה, כאילו אנו הם המובילים את המהלכים ההיסטוריים ומשנים סדרי בראשית, קיימת אצל רבים מבני אדם, אבל האמת היא שאנו פעמים רבות בסך הכל משמשים כלי ביד ההשגחה העליונה לקדם מהלכים שנגזר עליהם משמים. השימוש הזה, של ההשגחה העליונה, בבני אדם כדי לקדם את תכניתה מוצאים אנו כבר בברית־בין־הבתרים, בה הודיע הקב"ה לאבינו אברהם כי יש תסריט ידוע מראש למהלכים ההיסטוריים של העם היהודי, מהלכים שאין לאדם ולמעשיו שליטה עליהם אלא הם פרי החלטה מוקדמת של ההשגחה העליונה, ועל כיוצא בזה נאמר: "רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום". ומסיבה זו - מסביר הרמב"ן - האריכה התורה בתיאור חיפוש יוסף את אחיו: "להגיד כי סיבות רבות באו אליו שהיה ראוי לחזור בו . . . להודיענו כי הגזרה אמת והחריצות שקר, כי זימן לו הקב"ה מורה דרך שלא מדעתו להביאו לידם של אחיו, להודיענו כי עצת ה' היא תקום". ומהלכי ההשגחה העליונה הזו היתה נסתרת אפילו מיעקב אבינו, וכשאמר לבניו שחזרו ממצרים: "למה הרעתם לי?!", אמרו על כך במדרש (ב"ר צא ו): "מעולם לא אמר יעקב דבר של בטלה אלא כאן, אמר הקב"ה: אני עוסק להמליך את בנו במצרים והוא אומר: 'למה הרעתם לי' ועל זה נאמר (ישעיה מ כז): 'למה תאמר יעקב ותדבר ישראל נסתרה דרכי מה' ומאלקי משפטי יעבור'".

גם הכבדת לב פרעה היא דוגמא לשימוש של ההשגחה העליונה בבני אדם הממחישה לנו את המעורבות הפעילה של ההשגחה במהלך ההיסטוריה האנושית, ככתוב: "למען הרבות מופתי בארץ מצרים", וזאת לא רק בשביל לגלות את יכולתו של הקב"ה שהוא כל יכול, אלא בעיקר להראות את מעורבותה של ההשגחה העליונה בעולמנו. במובן זה היתה להכבדת לב פרעה מטרה כפולה, האחת כלפי מצרים והאחת כלפי ישראל, כלפי מצרים כתשובה להתרסת פרעה שאמר: "לא ידעתי את ה'", ועל כך אמר הקב"ה למשה: "ואני אקשה את לב פרעה והרביתי את אותותי ואת מופתי בארץ מצרים ולא ישמע אליכם פרעה ונתתי את ידי במצרים . . . וידעו מצרים כי אני ה' בנטותי ידי על מצרים". אך לא רק למצרים אלא גם לבני ישראל היה מסר בהכבדת לב פרעה ככתוב: "כי אני הכבדתי לבו ואת לב עבדיו . . . ולמען תספר באזני בנך ובן בנך את אשר התעללתי במצרים ואת אותותי אשר שמתי בם וידעתם כי אני ה'" (י א־ב).

והנה אפילו משה רבנו לא הבין את המהלך הזה לעומקו, ובשעת משבר הוא אומר לקב"ה: "למה הרעותה לעם הזה למה זה שלחתני, ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה והצל לא הצלת את עמך". את טענתו זו של משה פירש ראב"ע: "כי חשב משה כי מעת דברו אל פרעה בשליחות ה' יקל מעליהם ויחל האלקים להצילם, והנה פרעה הכביד והרע". ולכאורה קשה מדוע מתפלא משה על הקושי הזה והרי כבר בסנה אמר לו הקב"ה: "כי לא יתן אתכם מלך מצרים להלוך"? ודאי משה ידע שיהיו קשיים בגאולה אבל לא חשב שתתכן נסיגה בתהליך הזה. ועל זה הודיעו הקב"ה שתתכן גם נסיגה בתהליך, ועם זאת היא תנוע אל מטרתה.

תמיהה דומה כתמיהתו של משה שומעים אנו גם כיום אפילו אצל רבים מהמאמינים שתקופתנו היא 'אתחלתא דגאולה', וגם הם כמו משה מתלוננים מפעם לפעם על הרעת המצב, ומסיקים מכך מסקנות לגבי תקופתנו האם היא עדיין אתחלתא דגאולה? מפני שאינם מביאים בחשבון שעלולה להיות גם נסיגה במהלך הגאולה. אך עלינו לדעת כי ריבון העולמים מנהל מהלכים בהיסטוריה בכלל, ובהיסטוריה הישראלית בפרט, לפי תכנית אלוקית קבועה מראש, ובתחנות השונות של מהלכי ההיסטוריה הזו אנו פוגשים גם מקרים של הקשחת לב האויב, כמו שהיה אצל סיחון מלך האמורי (דברים ב ל) שעליה נאמר: "ולא אבה סיחון מלך חשבון העבירנו בו כי הקשה ה' אלוקיך את רוחו ואמץ את לבבו למען תתו בידך כיום הזה". והקשחת לב דומה הייתה בתקופתנו אצל חוסין מלך ירדן במלחמת ששת הימים, או הקשחת לב הרודן הסורי לבקש את מימי הכנרת, או את לב הפלשתינאי מעזה שלמרות שהוצע לו כמעט הכול הוא מתעקש לבקש את "זכות השיבה". שכל

עוד בעיתון

ניתן לעבור לכתבה הרצויה ע"י לחיצה על שמה.

התנאים למדו בשירה ובזמר
עם ישראל נלחם בשצף קצף באנשי יריחו. יהושע עומד בראש צבאו, ועם סיומו של היום המתיש פורשים כולם לאהליהם...
המשך בעמי 2

היחס לילדים מיוחדים
כיצד יש להתייחס לילדים מאותגרים נפשית ופיזית? מהי הדרך הנכונה לסייע להם להתערות בתוך הקהילה?...
המשך בעמי 3

שוויית חורף
האם מותר לתת לעובד אריתראי העובד בניקוי המטבח, לנקות את המחבת הענקית ע"י הדלקתה במתג ההפעלה החשמלי...
המשך בעמי 5

סיפור לשבת
לא ראו איש את אחיו
תחנת הרכבת לוורשה הייתה עמוסה לעייפה והיא התמלאה והלכה מדי רגע בעוד ועוד בני-אדם. כל אחד מהעומדים בתחנה...
המשך בעמי 6

שביבים
■ פשע בחסות החוק
■ העלמת הצינון תוך 24 שעות
המשך בעמי 7

אלו הצעידו את המהלכים לטובתנו. וכך נמשכים הדברים וכל פעם שאנו מסרבים לשתף פעולה עם התכנית האלוקית, אז מקשיחה ההשגחה העליונה את לב אויבנו להפר את עצתם, ואנחנו נאלצים להיות נאמנים למהלך האלוקי שדיבר טוב על ישראל. והלב מתפלל שגם אם לא נהיה ראויים לכך, תמשיך ההשגחה העליונה להתנהג אתנו בחסד שמים להטיב עמנו, טובה שנזכה לה לאורך ימים ושנים.

התנאים למדו בשירה ובזמר

הקדמה לשבת שירה

/ הרה"ג רבי שמואל ברוך גנוט שליט"א

עם ישראל נלחם בשצף קצף באנשי יריחו. יהושע עומד בראש צבאו, ועם סיומו של היום המתיש פורשים כולם לאהליהם, כדי לישון לקראת יום המחר, עוד יום בכיבושה של הארץ המובטחת, ארץ אשר עיני ה' אלוקינו בה. חשכת ליל. רק הכוכבים מהלכים להם בנחת במסילתם, מאירים את פני הרקיע. לפתע רואה יהושע בן נון דמות נפילים הניצבת למולו וחרבו שלופה בידו. יהושע ניגש ושואל: "הלנו אתה אם לצרינו?", והאיש המסתורי, שלא היה כלל בן אנוש, משיב לו: "לא כי אני שר צבא ה', עתה באתי!". הגמרא במסכת מגילה (ג, א- ב) מסבירה שמלאך האלוקים אמר ליהושע: "אמש ביטלתם קרבן תמיד של בין הערביים ועכשיו ביטלתם תלמוד תורה!". שאל אותו יהושע: "על איזה מהן באת? האם התביעה על עם ישראל היא על כך שלא הקרבנו את קרבן התמיד, או שמא על שביטלנו תורה ולא למדנו לאחר הקרב?!" השיב לו המלאך: "עתה באתי", באתי לתבוע את עלבונה של התורה הקדושה. מיד "וילן יהושע בלילה ההוא בתוך העמק", אמר רבי יוחנן: "מלמד שלן בעומקה של הלכה". התוספות מסבירים שהמילה "עתה", אותה אמר המלאך, מדברת על תלמוד תורה, מפני שעל התורה נאמר בפרשת ניצבים "ועתה כתבו לכם את השירה הזאת".

והדברים טעונים הסבר: יהושע שואל את המלאך שאלה פשוטה. על מה הקב"ה רוצה להענישנו, האם על ביטול התורה שלנו או על אי הקרבת הקרבן. והמלאך, במקום להשיבו בתמציתיות, "על ביטול התורה", משיב הוא ליהושע דרך רמז מסתורי ורחוק של "ועתה", ועל יהושע להבין את תשובתו דרך פסוק, האומר ש"ועתה כתבו לכם את השירה הזאת". מדוע?

ביאר גאב"ד פוניבז' הגרי"ש כהנמן זצ"ל: יהושע מגיע ושואל, תמה ולא מבין, מדוע תובעים את עם ישראל על אי לימודם. הלא מלחמה נערכה היום, כולם עייפים שבורים ורצוצים, רק רוצים לחטוף תנומה, לקרוא דרור לעצמותיהם היבשות. מה רוצים מהיהודים העייפים, שקיימו את רצון ה' ונלחמו על יריחו?!"

ועל כך השיב לו המלאך במילה אחת: "תורה זה "עתה", "ועתה כתבו לכם את השירה הזאת". לימוד תורה אינו רק חיוב הלכתי, לימוד התורה אינו רק הכרח, שחייבים לעשותו בגלל החיוב שלא יעבור עלינו יום בלא תורה. תורה היא שירה!! -- "את השירה הזאת!" --. שיר לא שרים מתוך כורח. שיר שרים גם לפני הקרב וגם לאחריו. שירה שרים כי אוהבים לשיר, כי ישנה הנאה ו"גישמאק" בשירה. את שירת בת השמים התורה הקדושה הייתם צריכים לשיר מעצמכם, מתוככי הלבבות, מתוך שמחה ועונג צרוף. האם כשעייפים לא שרים? שרים!! כשעייפים לא לומדים תורה? לומדים!!"...

❋❋❋

שירה שייכת למקום גבוה, מקום שונה, מקום אחר. שיר מגיע ממחוזות אחרים במוח ובלב. שיר אינו מגדיר, אין לו גדרות וסייגים, שיר פורץ, עולה ומתרומם, בדרכים שונות, אחרות, מיוחדות וקסומות.

באחד מימי האלול סיפר לי ידידי רבי אלחנן טל, אברך תלמיד חכם, בהתפעמות, שהנה חלפו כמעט שבועיים, והאלול שלו לא הרגיש "אלול". האיש הוא גם 'בעל תפילה' בימים הנוראים בבית הכנסת שלנו, וממילא מי שהאלול שלו אינו "אלול", כיצד ייגש הוא לפני העמוד?! "שום דבר לא עזר לי. לא שיחות ולא ספרי מוסר, לא "קבלות" ולא רצונות. הלב נאטם משום מה"- סיפר לי הרב טל ברגש- "עד שלפתע שמעתי שיר, ניגון איכותי של הימים הנוראים. שמעתי את הניגון, את השיר, פעם ועוד פעם, והנה נפתח לו לפתע הלב. הערלה שכיסתה אותו נעלמה, התנדפה, ובמקומה הגיעה לה רוח של טהרה, רוח של "אלול" אמיתי"...

❋❋❋

האדם הראשון ששר שירה לריבון העולם היה... האדם הראשון בעולם. ב"פרקי דרבי אליעזר" מובא שלאחר שהפציע השחר בשבת קודש, השחר הראשון שעלה לאחר החטא של אכילת עץ הדעת, התפעם אדם הראשון ושר את "מזמור שיר ליום השבת, טוב להודות לה'". בן הדור ה-8 לאדם הראשון, יובל, היה "אבי כל תופש כינור ועוגב", וכפירושו של ה"אבן עזרא", שכינור ועוגב הן "מיני כלי נגינות, והיא חכמה גדולה". המדרש מצביע על 01 שירים מפורסמים ביהדות, והן "שירת אדם, שירת אברהם, שירת הים, שירת הבאר, שירת משה, שירת יהושע, שירת דבורה, שירת דוד, שירת שלמה של שיר השירים והשירה לעולם הבא".

"כל הקורא בלא נעימה ושונה בלא זמרה"- מזהירה הגמרא במסכת מגילה- "עליו הכתוב אומר: וגם אני נתתי להם חוקים לא טובים". וזאת מדוע? מסבירים בעלי התוספות שהלומדים "היו רגילים לשנות המשניות בזמרה, לפי שהיו שונין אותם בעל פה וכך היו נזכרים יותר".

ה"תפארת ישראל" במסכת ערכין מסביר מדוע התנאים הקדושים השמיטו מידי פעם קטעים מהמשניות ("חסורי מחסרא"). לדבריו, מכיוון שהתנאים למדו את תורתם בעל פה, בניגון ובזמר, כדי שלא לשכוח את תלמודם, נאלצו לפעמים למחוק קטעים משורות הלימוד, כדי להתאימה למנגינה. השירה הקיפה, ומקיפה עדיין, אל

כל חיי היהודי. החל משירת הלויים, דרך "פרק שירה", שירת המלאכים ושירת שבת ומועד.

רבנו הגר"א מוילנא זי"ע אמר ש"חכמת המוזיקה שבחה הרבה, ורוב טעמי שירת הלווים וסודותיה, יסודות תיקוני הזוהר, אי אפשר בלעדיה". נשים לב גם לדברי ה"הושענות" הנאמרות בחג הסוכות: "הושע נא למען חיך מכרכר בשיר, המלמד תורה בכל כלי השיר". השירים נועדו להבנת התורה, כדברי הגר"א ז"ל, ולכן "המלמד תורה בכל כלי השיר". מרן הגרב"ד ליבוביץ' זצ"ל, ה'ברכת שמואל', נודע בכח לחניו וזמרתו. כששאלוהו הכיצד מורו ורבו, מרן הגר"ח מבריסק זצ"ל, לא הבין בחכמת הניגון והשירה, חשב רבי ברוך בער זמן רב, בצער ובריכוז. ולבסוף נאנח ואמר: "ותחסרו מעט מאלוקים"!!!...

הרה"ק רבי פנחס מקוריץ זצ"ל העיד שהמהרי"ל, אביהם של מנהגי אשכנז, זכה למדרגות עליונות מפני שעבר לפני התיבה כשליח ציבור בכוונת הלב ובמנגינות יפות ומיוחדות, שהעלו את תפילות הקהל לפני הקב"ה. רבי פנחס מקוריץ אמר שאילו הוא עצמו היה "בעל מנגן", היה מקבל על עצמו לנסוע מעיר לעיר ולעבור לפני התיבה בבתי כנסיות, לכבוד ה' יתברך, ורבנו החתם סופר אמר שמוכן הוא להעניק שליש מתורתו למי שילמדו את עולם הנגינה.

--- ושנזכה לשורר שיר חדש!!

עצתו של הרבי מליובאוויטש:
היחס לילדים מיוחדים

כיצד יש להתייחס לילדים מאותגרים נפשית ופיזית? מהי הדרך הנכונה לסייע להם להתערות בתוך הקהילה? אלו הן שאלות שרבים עדיין מתחבטים בהן, אך בשנת 1979 הנושא לא זכה כלל ליחס הראוי לו. לפנינו חלק מהתכתבות בין עובד סוציאלי, אחד מהעוסקים בתחום לבין הרבי מליובאוויטש. ההתכתבות בין העובד הסוציאלי והרבי התפרסה על יותר מעשרה מכתבים, בהם הרבי פורש את משנתו, מהי הדרך לעבוד עם הילדים המיוחדים. במכתבו הראשון, המופיע להלן, הרבי מציג בשש נקודות את שיטתו, המעניקה תוכנית עבודה מיוחדת במינה עבור הילדים, ההורים והמטפלים כאחד. הדברים רלוונטים היום כשם שהיו רלוונטים ביום בו נכתבו.המכתבים כולם תורגמו מאנגלית, ומופיעים בחוברת "מבט מיוחד" הניתנת להשגה בחנות קה"ת בכפר חב"ד.

המכתב אל הרבי

בית הרפואה קוני איילנד
מרכז להתפתחות הילד
9 באוגוסט 1979[1]

רבי שניאורסאהן היקר,

בתור עובד סוציאלי יהודי ויושב ראש מועצת מחוז 2 ללוקים בפיגור שכלי בברוקלין, אתעניין מאד ללמוד את עמדותיך בנוגע ל'טיפול וחינוך של יהודים הלוקים בפיגור' - אלו הסובלים מלידה מלקויות בתחומי החשיבה, הדיבור והלמידה. במשך שנים רבות, הלוקים בפיגור, במיוחד הסובלים מפיגור קשה, הוכנסו למוסד ממשלתי גדול, על פי רוב כזה המצוי מרחק ניכר מביתם ומקהילתם. במהלך השנים האחרונות, נעשו מאמצים ליצור "בתים קבוצתיים" בכל השכונות ברחבי העיר, כך שהורים שנבצר מהם להמשיך לטפל בבניהם או בבנותיהם הלוקים בפיגור, יוכלו לבחור להכניס את ילדיהם למסגרת קטנה, ביתית, הממוקמת בתוך הקהילה של החוסה, או בסמוך אליה. מדיניות זו, של יצירת "בתים קבוצתיים" עבור הלוקים בפיגור - יהודים כמו גם עבור מי שאינם יהודים - הפכה לנושא מעורר מחלוקת, ולעתים התנגדות מרה, תוך יצירת עימות בין הורה להורה, בין שכן לשכן ובין מנהיגים פוליטיים, האחד כנגד השני. בבסיס הדיונים הסוערים הללו עומדים, בין השאר, תחזיות בדבר ירידת ערכם הכספי של הבתים בקהילה; חשש מפני מעשי ונדליזם, ואף חמור מכך, מפני מעשי פשיעה, של החוסים הלוקים בפיגור; וטענות שהחוסים עצמם, הסובלים מפיגור, יחושו שלא בנוח כשהם מוקפים באנשים רגילים. מצד שני, הוריהם של הלוקים בפיגור מעוניינים שילדיהם יחיו בסביבה בטוחה ובריאה. כיצד עלינו להתייחס לנושא זה - קרי, טיפול באותם אנשים בעלי מוגבלויות המחייבות טיפול והשגחה לאורך כל חייהם - מנקודת ההשקפה של היהדות? בתור יהודי מעורה, אכפת לי מאד מהקהילה היהודית שלנו: כיצד אנו מתייחסים האחד לשני, וכיצד אנו מתנהלים כבני אדם. הערותיך ודעותיך מעניינות אותי במיוחד, מאחר שתנועת ליובאוויטש, בדאגתה העמוקה לרווחתו של כל אדם יהודי, הוסיפה מימד של רוחניות - ניצוץ - לחיי כולנו! בתור אדם נשוי ואב, ב"ה, לשתי ילדות יפהפיות ובריאות (בנות שנתיים וחמש), אני גם מודע לכך שיש לדאוג במידה שווה הן לפרט, והן לקהילה ככלל. השאלה היא: כיצד נגן ונשמור על כל ילדינו - הלוקים בפיגור ואלו שאינם - כך שתהיה להם האפשרות לגדול, להתפתח ולחיות באופן "יהודי"?.

בכבוד רב,
רוברט ווילקס,
סגן מנהל תכניות
יו"ר, מועצת מחוז 2 ללוקים בפיגור שכלי

תשובתו של הרבי

ב"ה, כ"ב אב, תשל"ט

ברוקלין נ.י.

מר ר. ווילקס, עו"ס

סגן מנהל תכניות

יו"ר, מועצת מחוז 2 ללוקים בפיגור שכלי, בית הרפואה קוני איילנד ברוקלין, נ.י.

שלום וברכה,

במענה למכתבך מתאריך ה-9 באוגוסט, בו ביקשת את חוות דעתי אודות "הטיפול והחינוך של ילדים יהודיים הלוקים בפיגור", ובו פירטת חלק מהבעיות הכרוכות בכך, וכן את המדיניות הרווחת וכו',

לכל לראש, עלי לציין הבחנה חיונית אחת, והיא, כי למרות שהכותרת הנ"ל כוללת את כל אלו הלוקים בפיגור בקבוצה אחת, תהיה זו טעות גסה לכלול את כולם כקבוצה. שכן, אם כל ילד זקוק לאבחון וגישה פרטניים כדי להשיג את המירב בהתפתחות שלו, או שלה, על אחת כמה וכמה כאשר מדובר אודות בעלי המוגבלויות.

היות שדבר זה כה ברור, אני מניח שאתה מתכוון לקווי הנחיה כלליים ביותר, עם טווח רחב של גמישות, המאפשרת גישה יחידנית לכל מקרה ומקרה כדרוש. ובפרט, מאחר שלמרבה הצער, החברה העכשווית אינה מצוידת כראוי מבחינת כח אדם ותקציבים כדי לאפשר גישה אישית מספקת לכל ילד וילדה מוגבלים. מצערת אף יותר היא העובדה שמעט תשומת לב (בכל אופן ביחס לחשיבות הבעיה) מופנית לבעיה, וכתוצאה מכך נעשה מעט מאוד על מנת לגייס מספיק משאבים כדי להתמודד עם הבעיה. כעת, באשר לקווי הנחיה כלליים, הייתי מציע כדלהלן:

1. על העובד הסוציאלי או המורה, וכן כל מי שעוסק עם ילדים הלוקים בפיגור, לצאת מהנחת היסוד שהפיגור הינו, בכל אחד מהמקרים, נכות ארעית בלבד, ושבמשך הזמן בוודאי יתכנו שיפורים ואף משמעותיים למדי. צריך לנקוט בגישה זו מבלי להתחשב בהצהרות ובתחזיות של מומחים בתחום.

הסיבה לגישה זו היא, קודם כל כיון שזה תנאי מוקדם להצלחה גדולה יותר בהתמודדות עם הלוקים בפיגור. מלבד זאת, בהתחשב בצעדי הענק שנעשו במדע הרפואי, בידע האנושי, במתודולוגיה וביישומם - אין ספק שגם בתחום זה יהיו התפתחויות מרחיקות לכת. כך שעצם הביטחון שהתקדמות שכזו היא בגדר האפשרי, הדבר ישרה התלהבות רבה יותר בעבודה זו, ויש לקוות שיעורר גם מחקר אינטנסיבי יותר.

2. כשם שהגישה האמורה חשובה מנקודת המבט של העובד הסוציאלי ושל המחנך, כך חשוב לעודד את החניכים עצמם - הן באופן מילולי והן באופן ההדרכה איתם. שיחושו בטוחים כי אין הם חלילה "מקרים" ובוודאי שלא מקרים אומללים או חסרי תקווה, אלא שהקושי שלהם הינו, כנ"ל, ארעי בלבד, וכי במאמץ משותף של המחנך ושל החניך, ניתן לזרז ולהעצים את השיפור המיוחל.

3. למותר לציין, שצריכים להיזהר שלא להגזים בציפיות על ידי הבטחות מופרכות, היות שתקוות-שווא יגרמו להתפכחות מאכזבת, אבדן האמינות ותוצאות בלתי רצויות נוספות. עם זאת, ברור שניתן למצוא דרך להימנע מטיפוח תקוות שווא, ויחד עם זאת להעניק עידוד שקול.

4. כחלק מהגישה דלעיל, אציע דבר שככל הידוע לי טרם נוסה - יש לשתף (חלק) מהחניכים בצורה כלשהיא של מנהיגות, כמו ראשי-צוות, מנהיגי קבוצות וכדומה, מבלי לעורר קנאה אצל האחרים. ניתן למנוע את הקנאה באמצעות בחירות לפי וותק, הישגים מיוחדים, התנהגות למופת וכו'.

5. באשר למאמצים שנעשו בשנים האחרונות להקים "בתים קבוצתיים" לאלו הלוקים בפיגור, שלפי דבריך, הדבר הינו נושא למחלוקת - צפוי כי כמו כל דבר בעולם הלא מושלם שלנו, יש בו מעלות וחסרונות. אולם אני מאמין שהגישה צריכה להיות כמו לכל תלמיד או סטודנט המבלים חלק מזמנם בסביבה קבוצתית - בית ספר, פנימייה, מחנה קיץ וכו', וחלק מזמנם בחיק המשפחה, בין אם זה בכל יום או בסופי שבוע וכו'. רק על ידי גישה והערכה יחידנית ניתן לאבחן לאיזו קטגוריה משתייך כל אחד.

6. לבטח אין צורך להדגיש באריכות, שכמו בכל מקרה הקשור עם יהודים, יש לקחת בחשבון את צרכי היהדות הספציפיים שלהם. הדבר אמור במיוחד לגבי ילדים יהודיים הלוקים בפיגור, אך לעיתים קרובות מדי, אין שימת לב לכך.

למרבה הצער רווחת תפיסה מוטעית, לפיה היות שמדובר בילדים הלוקים בפיגור, בעלי יכולות מוגבלות יותר, אזי אין "להעמיס" עליהם חינוך יהודי בנוסף על הלימודים הכלליים, כדי שלא להכביד עליהם יתר על המידה.

לדעתי זו גישה מוטעית והרסנית, במיוחד לאור האמור לעיל - בדבר הצורך להימנע מלהדגיש לילד את נכותו. צריך לזכור שילד שמגיע מבית יהודי, יש לו כנראה אחים ואחיות, או בני דודים וחברים, המקבלים חינוך יהודי, ונחשפים לקיום המצוות. ואפילו בחברה האמריקאית בה יהודים שומרי תורה ומצוות עדיין אינם הרוב - תמיד ישנה חוויה יהודית, או פן יהודי, ברקע של הילד. ולכן, באם הילד החריג יראה או יחוש שהוא הופלה ולא נכלל בחוויה הזו, או כאשר הוא יגלה בסופו של דבר שהוא יהודי, אך קופח מהזהות ומהמסורת היהודית שלו - עלול הדבר לגרום לו נזק בלתי הפיך.

מאידך, אם הילד יהיה מעורב בחינוך ובפעילות יהודית, ולא סתם באופן כוללני וחיצוני, אלא באופן קבוע ומוחשי, כגון קיום מצוות מעשיות מנהגים ומסורות, הדבר יעניק לו תחושת שייכות וחיבור, ועוגן איתן להאחז בו, בין אם במודע ובין אם בתת-מודע, ובסופו של דבר, אפילו תחושה לא מודעת של ביטחון פנימי תחלחל אל המודעות, במיוחד כאשר המחנך יתאמץ לטפח ולחזק תחושה זו.

אני כמובן מודע לטענות שעלולות לעלות כנגד רעיון זה, קרי: שזה יצריך תוספת תקצוב וכח אדם מוסמך וכו' שאינם עומדים לרשותינו כעת. ללא ספק, אלו טענות שיש להם בסיס עובדתי במצב הדברים הנוכחי. אך, הבעיה האמיתית אינה חוסר משאבים, אלא הגישה הרווחת שמחשיבה את הפן היהודי כבעל חשיבות משנית, ואפילו פחות מכך, ולכן גם המאמץ לתקן את המצב הוא בהתאם, וכתוצאה מכך זו נבואה המגשימה את עצמה. האמת היא, שאם החשיבות של היהדות תיראה באור הנכון, שהיא גורם חיוני בהתפתחותו של הילד היהודי הלוקה בפיגור, בנוסף למחויבות הבסיסית שלנו כלפי כל ילד יהודי ללא יוצא מן הכלל - הרי התוצאות תהיינה שונות לגמרי.

ייתכן שכל האמור אינו מה שהתכוונת אליו כאשר ביקשת את חוות דעתי באשר ל"בתים-קבוצתיים". אף על פי כן, הייתי מוכרח להתייחס לנושא די באריכות, לא רק משום שהדברים חייבים להיאמר, אלא גם כי זה עשוי להוות בסיס לפתרון המחלוקת סביב הקמתם של "בתים קבוצתיים" עבור אותם ילדים שלעת-עתה

נמצאים בסביבה שבדרך כלל די רחוקה מביתם ומקהילתם, בפרפראזה לאמור במכתבך.

לבסוף, הערת סיום על מילות השבח שלך ביחס לתנועת ליובאוויטש "בדאגתה העמוקה לרווחתו של כל אדם יהודי" וכו',

אין צורך לומר שהערכה שכזו גורמת נחת רוח רבה, אך אני חייב להודות ולהדגיש שאין זה רעיון מקורי של ליובאוויטש, אלא זה יסוד ביהדות התורנית, כפי שאמרו חז"ל "ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה", בדגש על "כמוך", היות שבוודאי לכל אחד יש גישה ייחודית כלפי עצמו.

לזכותם של שליחי ליובאוויטש ייאמר, אמנם, שהם עושים ככל יכולתם ליישם ולחיות לפי כלל זהב זה של התורה, ועושים שאת ללא לאות ומתוך התלהבות.

יהי רצון שזכות הרבים הנהנים ממאמציך הכנים לסייע להם במצוקתם, ובמיוחד במסגרת תפקידך כיושב ראש מחוזי של המועצה לפיגור שכלי, תעמוד לך לעזר ולהצליח במידה המירבית, ותניע את המסירות שלך להישגים גדולים אף יותר.

בהערכה ובברכה,
חתימת יד קדשו של הרבי

* מתוך אתר בית חב"ד

שו"ת חורף הרב שבתי יגל / הכולל הקהילתי רעננה

שואל אליקים מוזס מירושלים: האם מותר לתת לעובד אריתראי העובד בניקוי המטבח, לנקות את המחבת הענקית ע"י הדלקתה במתג ההפעלה החשמלי, כך שהמים שבתוכה ירתחו וימיסו ביחד עם חומרי הניקוי את האוכל שנדבק בדפנות המחבת ובתחתיתה?

תשובה: איני יודע אם כוונת השואל לחשוש מצד הלכות 'שבת' - איסור 'אמירה לנכרי' או מצד חשש 'בישולי גויים' (כמו שיבואר לקמן) ולכן אבאר כל דבר לגופו:

אם המדובר הוא בשבת והשאלה אם יש בזה איסור 'אמירה לנכרי' יש לדון בזה מצד כמה נידונים:

א) אמירה לנכרי בהפעלת המחבת החשמלית: נראה שאם אנו רק אומרים לגוי לנקות את המחבת ויש אפשרות לעשות זאת בדרך המותרת בשבת והוא לטובתו ולנוחיותו עושה זאת בדרך האסורה - אין בזה איסור של אמירה לנכרי[א].

ב) אמירה לנכרי באיסור הכנה משבת לחול: מכיוון שמחבת זו היא חשמלית ולא נוכל להשתמש בה במהלך השבת אם כן ניקויה הוא בגדר הכנה משבת לחול ויש הסוברים שהכנה משבת לחול אסורה גם על ידי נכרי, אך מכל מקום אם הגוי תפקידו להדיח את הכלים ומצדנו הוא יכול לעשות זאת במוצאי שבת אבל הוא לטובתו עושה זאת בשבת כדי לפנות לעצמו זמן פנוי במוצאי שבת הרי זה מותר שעושה כן על דעת עצמו[ב].

ג) אמירה לנכרי בטלטול מוקצה: בהנחה שהמחבת לא דלקה בכניסת השבת אם כן דינה ככלי שמלאכתו לאיסור שמותר לומר לנכרי לטלטלה[ג] ועוד שאם אכן התקיימו תנאי ההיתר דלעיל הרי זה טלטול כלי שמלאכתו לאיסור לצורך גופו המותר בשבת.

וכל זה מצד הלכות שבת, אך אם כוונת השואל היא באופן כללי (לאו דווקא בשבת) לחשוש לכשרות המחבת שמכיוון שהגוי הדליק את המחבת ובישל מחדש את שאריות האוכל הרי שאוכל זה כעת מוגדר לכאורה 'כבישולי גוים' והמחבת בלועה מאוכל זה ואם כן המחבת בלועה באיסור דרבנן ויש להכשירה כמבואר בשולחן ערוך[ד], - הדבר פשוט שאין לחוש לכך מכמה סיבות:

א) שאריות האוכל הדבוקות למחבת הם כבר מבושלות ולא שייך איסור בישולי גויים כשהגוי מבשל אוכל שהוא כבר מבושל[ה] (והמים שמוסיף הרי הם נאכלים חיים ואין בהם איסור 'בישולי גויים').

ב) יתרה מכך, הגוי לא מתכוון כלל לבשל את המאכלים אלא כל כוונתו לרכך אותם כדי שיהיה אפשר על נקל לנקות את המחבת, ומבואר בשולחן ערוך[ו] שלא שייכת גזירת 'בישולי גויים' בבישול שנעשה ללא כוונת בישול[ז].

ג) עוד יש לומר שחומרי הניקוי פגמו את שאריות המאכל ובשעת הבליעה זה כבר לא מוגדר כאוכל כלל.

ויש עוד כמה צירופי היתר בעניין זה אבל אין צורך להוסיף במקרה זה על מה שכבר נכתב.

א - עיין ט"ז סוף סימן רע"ו.
ב - עיין אורחות שבת חלק ב' פרק כ"ב הערה רצ"ה.
ג - מ"ב סימן ש"ח ס"ק ט"ו.
ד - יו"ד סימן קי"ג סעיף ט"ז
ה - שם סעיף ו'.
ו - שם סעיף ה'.
ז - ואף שכוונת 'ריכוך' נחשבת בשבת כבישול מ"מ לפי המבואר בגמ' ע"ז דף ל"ח ובתוס' שם ד"ה 'קא משמע לן' מבואר שאין לדמות הגדרת בישול בשבת להגדרת בישול לגבי 'בישולי גויים' עיין שם.

סיפור לשבת

לא ראו איש את אחיו*

תחנת הרכבת לוורשה הייתה עמוסה לעייפה והיא התמלאה והלכה מדי רגע בעוד ועוד בני־אדם. כל אחד מהעומדים בתחנה תכנן היטב את צעדיו לקראת הרגע שבו תעצור הרכבת בתחנה ודלתותיה ייפתחו. מראש היה ברור כי מקומות הישיבה ברכבת לא יספיקו לכל הממתינים וכי רבים מהם ייאלצו לבלות את נסיעתם הארוכה עד ורשה בעמידה במסדרונות שבין התאים. המאבק הצפוי היה אפוא כפול: מי יזכה להיכנס אל תוך אחד התאים, ובתוך התא עצמו איזה מקום ייפול בחלקו...

בכל תא ותא היו שני ספסלים, זה מול זה, ובכל אחד מהם שלושה מושבים. המושבים המועדפים היו שני הצמודים לחלון. גם לשני המושבים הקוטביים, אלה הצמודים לדלת התא, היו מעלות מסויימות. אחרונים ולא־חביבים היו שני המושבים האמצעיים בספסלים. הרכבת נעצרה וארבעה סוחרים עבדקנים, תושבי ורשה, הצליחו להיכנס פנימה אל תוך אחד התאים. הם התכוונו למנוע משניים נוספים להצטרף אליהם לתא וזאת לשם נוחות יתר של הישיבה והנסיעה. השיטה הייתה פשוטה: מניחים את התיקים על המושב האמצעי, כאילו כבר נתפס על־ידי מאן דהו שתכף יבוא ויתיישב על מקום תיקו. לא, הם לא היו אנשים חסרי לב או בלתי מוסריים. להפך. אולם היה משהו ב'מלחמת ההישרדות' שנכפתה עליהם בכניסה לרכבת שהקהה את חושיהם, כפי שהדבר קורה לא־פעם לאנשים מהוגנים בעיתות של לחץ. אלא שלמרבה הפתעתם גילו הארבעה אדם חמישי שבכל־זאת הצליח להשתחל, בדוחס הרב, אל תוך התא 'שלהם'. איש צעיר והדור בלבושו, גבה קומה ובעל פנים מעודנות. משנכנס פנימה, לא נלחם על מקום טוב, אלא מלכתחילה התיישב באמצע אחד הספסלים, הניח את תיקו הקטן על ברכיו, נשא את עיניו אל החלון ושקע במחשבות. דקות ארוכות הביטו הסוחרים בתימהון בצעיר גבה הקומה, שדמותו אמרה רוממות. איך נתגלגל צעיר זה לתוך המערבולת האנושית במחלקה השלישית של הרכבת, תמהו הסוחרים בליבם. ואולי הוא מאותם אצילים, שמתוך סקרנות נוסעים הם במתכוון במחלקה השלישית, כדי להביט בפשוטי העם ולחקור את אורחותיהם...

במהרה הסיחו הסוחרים את דעתם מהצעיר. בדיעבד, ייתכן שמוטב כך, חשבו. שכן הואיל והתא מיועד לשישה נוסעים, קל יותר לחמישה להחזיק בתא מאשר לארבעה בלבד. יישב לו אפוא הלה במרכז הספסל משמאל בעוד על הספסל הימני, באמצע, תעמוד לה המזוודה שהניחו עם כניסתם.

אולם ככל שניסו הארבעה להתעלם מנוכחותו של האיש, הם לא יכלו שלא להבחין בארשת פניו שהסגירה סלידה מעודנת, כל אימת שדחו בכחש נוסע נוסף שפתח את דלת התא וחיפש לעצמו מקום ישיבה. והנה נשמעו שריקות הקטר ועמוד עשן היתמר מעל הקרונות. הרכבת זזה ממקומה ומרגע לרגע הגבירה את מהירותה. השמש נטתה מערבה ובתאים ובמסדרונות הודלקו פנסי־אור. כאשר נעצרה הרכבת בתחנה גדולה נוספת, עלו אליה נוסעים נוספים, ושוב חזרו על עצמם הניסיונות לפלוש אל תאם של הסוחרים, ניסיונות שנהדפו על־ידם בעקשנות, פעם ועוד פעם.

לפתע נראה יהודי בא בימים, עטור זקן ארוך ולבן. לאיטו פתח את דלת התא, עמד רגע לנשום אוויר, וכמו מאליה נשמטה מזוודתו הכבדה מידו הרפה. "תנו לי יהודים איזה מקום לשבת", פנה אל הסוחרים בקול רוטט. "אנא"... "אין כאן מקום, סבא... אין מקום!", ענה אחד מהם.

הזקן התכוון כבר להפנות את גבו ולהמשיך בחיפושיו אחר מקום־ישיבה, שעה שהצעיר גבה הקומה והדור הצורה קם, פינה לזקן את מקומו באמצע הספסל משמאל, ובתנועת יד זריזה הניח את מזוודתו הכבדה של הזקן תחת הספסל. לאחר מכן אחז בתיקו הקטן ויצא אל המסדרון, שם ניצב לו ופניו כבושות בחלון במסדרון.

נדהמים ונכלמים הביטו הסוחרים איש ברעהו. הנה, דווקא האיש בעל ההופעה המודרנית המגוהצת, קם מפני איש השיבה ונתן לו את מקומו. הסקרנות שעורר בהם האיש הצעיר בתחילה, התעצמה שבעתיים. שניים מהם, היושבים ראשונה בפינות ליד הדלת, יצאו למסדרון, ניגשו בהדרת כבוד אל הצעיר ואמרו לו בפולנית, כי בעונג גדול יפנו לו מקום בתא. הצעיר קד לפניהם בעדינות והפטיר בחיוך קלוש: "תודה, תודה, אין צורך". ומיד החזיר פניו אל החלון. חזרו הסוחרים לתאם ומבוכתם גברה עוד. בחלוף שעה קלה החליטו - לאחר התלחשות מרובעת - כי ישובו ויזמינו את האיש הצעיר להיכנס פנימה; הפעם יציעו לו מקום ליד החלון. אולי הצעה משופרת זו תקסום לו והוא ייעתר להם.

אך כשיצאו שוב אל המסדרון לא ראו עוד את האיש, לא במסדרון ולא באחד התאים הסמוכים שלתוכם הציצו בחפשם אחריו. הזקן באמצע הספסל משמאל, קם להתפלל ערבית ומיד לאחר מכן חזר למקומו. הוא לא נזקק להסברים מפורטים כדי להבין את שאירע. בראותו כי איש לא בא לתפוס את המקום השישי בתא, זה שעליו נחה מזוודה, הבין הכול...

"גם כשנוסעים בדרך יש לנהוג ביושר, אחים יהודים", שבר הזקן את השתיקה בתא. "לא לתפוס מקום מיותר, שכן יש בכך משום גזל הרבים". על כורחם מצאו עצמם הסוחרים מאזינים לדברי הזקן, שהוסיף ואמר: "נזכר אני במעשה נורא ששמעתי בילדותי מפי זקנים...

"באותם ימים עוד לא היו רכבות והתנועה בדרכים התנהלה בעגלות רתומות לסוסים. פעם אחת עמדה עגלה לצאת לדרך ומקום ריק יחיד נותר בה. אחד הנוסעים, שביקש לנסוע ברחבות, שילם לעגלון כפליים ובלבד שלא יעלה נוסע נוסף

המשך בעמוד הבא...

לעגלה. "כעבור רגע בא זקן אחד וביקש מקום. 'הכול מלא', הכריז העגלון. הזקן לא היה עיוור. הוא ראה שיש מקום פנוי, אבל מול הכרזת העגלון, נאלמה לשונו דומייה, והעגלה עמדה לצאת לדרך בלעדיו.

"בין הנוסעים היה איש בבגדי כפרי פשוט. 'בושו והיכלמו!', געה ביושבי העגלה. ומיד ירד מהעגלה, מפנה את מקומו לזקן.

"אך יצאה העגלה לדרך ומיד חש כל אחד מנוסעי העגלה - מלבד הזקן - מחושים בגופו. משהחלו כולם לגנוח מכאבים, הבינו כי דברים בגו. במהרה התעורר חשדם כי קפידתו של אותו כפרי פשוט היא שגרמה למכאוביהם. הורו לעגלון לחזור העירה. חיפשו בכל פינה עד שבאחד מבתי־המדרש מצאו את הכפרי. הביעו באוזניו חרטה גמורה על מעשיהם, הבטיחו להטיב את דרכם והתחננו לפניו כי יסיר את קפידתו מעליהם. וכך אכן היה. הכפרי התרצה וכל המחושים נעלמו כלא היו.

"מאוחר יותר", חתם הזקן את סיפורו, "התברר כי ה'כפרי' לא היה אלא הצדיק רבי זושא מאניפולי".

סיפורו של הזקן הכה את הסוחרים בהלם. רגשי חרטה מהולים בחשש, אפפו אותם. הזקן הבחין בכך ואז אמר להם. "נראה כי ההשגחה העליונה הביאתני לכאן. נוסע אני אל קדוש עליון, הרבי מאוסטרובצה, המתגורר עתה לא הרחק מוורשה. הצטרפו אליי ובקשו ממנו 'תיקון' למעשה".

למחרת בערב נכנסו הסוחרים אל הרבי, שכידוע צם ארבעים שנה ברציפות ורק בלילות שבר את תעניתו בטעימה קלה. סיפרו לו הסוחרים את סיפורם, כולל מה ששמעו מפי חסידו הזקן, ושאלו אם ייתכן שצדיק יופיע בתלבושת מודרנית הדורה...

נתן בהם הרבי את שתי עיניו הזכות. "בהחלט ייתכן שאיש צדיק יסתיר עצמו מאחורי לבוש זר ומוזר", אמר. "ואולם", הוסיף בסוקרו את הניצבים לפניו, "ישנם גם מצבים הפוכים. לפעמים אנשים שהנהגתם החיצונית זרה ומוזרה לדרך היהדות, מסוגלים להתעורר בחרטה אמיתית, להתרומם ממצבם, ולהתעלות למדרגת צדיק!"...

הבינו הארבעה את הרמז ויצאו מלפני הרבי מאוסטרובצה בראש מורכן ובלב נכנע. בו־במקום קיבלו עליהם להטיב את דרכם, ואף נדבו מכספם להחזקת יתום בישיבה, במשך שנה תמימה.

*מאת הרב זלמן רודרמן, מתוך הסדרה 'בין הדגים לזמירות', סיפורים לכל שבת וחג.

שביבים / שאול שיף

פשע בחסות החוק / מנחם רהט

יתכן מאוד שעד ששורות אלה יראו אור, כבר יתפרסם ברבים כתב אישום או הצהרת תובע בפרשת הפשעים המיוחסים לעצורי מחתרת דומא, ואנחנו כולנו נזדעזע עד עמקי נשמתנו. ובצדק.

מפני שלחלוטין ברור ש-99.999 אחוז מן הציבור כולו על כל גווניו, רואה בפשע שנעשה בדומא משום רצח נטו. פשע שאינו יהודי, אינו תורני, אינו הלכתי. אם מי מהרוצחים, אם וכאשר ייחשף פשעם, סבור כי מעשיו הינם בגדר יהדות צרופה, טוב שיידע, כי בעיני עם ישראל ברובו המכריע, מדובר בעבודה זרה של ממש, שאין לו בה חלק ונחלה.במחנה הציוני-דתי, שאמור לספוג את מירב חיצי הביקורת על חשיפת יבלית ושאר גידולי פרא בערוגותיו, מתקשים עדיין להבין מניין צמחו אלה. באותה מידה של תימהון מתייחסים לשמועות שפוענחה פרשת דומא הזוועתית. אבל משלב זה מתפצל הציבור הדתי לאומי לשניים: אלה ה'ממלכתיים' (במלעיל) ששופכים דברי שבח וקילוסין על חוקרי השב"כ, 'מיטב בחורינו', על ההישג של 'וביערת הרע מקירבך'. הנימה הרווחת באגף ה'ממלכתי' היא, שהואיל וכולנו חייבים את בטחוננו לשב"כ, כי אז ברור, שלא ייתכן שהשב"כ טועה; ומי שנעצר, ראוי שייחקר לעומק. זהו סוג של 'ממלכתיות' קיצונית. עד כדי הענקת ממד של קדושה, מעמד כמעט נבואי, למיטב בחורינו, שחלק ניכר מהם, כולל חוקרי תיק הרצח בדומא, הם סרוגים, כמו נחקריהם. בעולם הנוצרי בטוחים, שהאפיפיור לעולם לא טועה. בעולם ה'ממלכתי' של הציונות הדתית, גם השב"כ לא. מחנה האחר בציבור הדתי-לאומי, אינו מוציא מכלל אפשרות מצב שהשב"כ טועה, בעיקר בהפעלת עינויים קשים כלפי הנחקרים. השבוע, למשל, זה התברר בשתי ערכאות בישראל - בית המשפט שלום וביהמ"ש המחוזי למחוז מרכז, שנדרשו ע"י התביעה להמשיך ולעצור צעיר בן 18, רועה צאן בגבעות השומרון, שנחקר באכזריות מבזה ומשפילה, במשך חודש ימים, ובתוכם עשרים יום שבהם לא ניתן לו לראות עורך-דין. שתי הערכאות סירבו להיענות, ושילחו את הנער לביתו. לדברי פרקליטו של הנער ובני משפחתו, עבר הבחור סידרת התעללויות שלא הייתה מביישת שום גורם חקירה בחשוכים שבמשטרים הרודניים: לאורך החקירה הופעלה כלפיו אלימות קשה שכללה טילטולים, מכות, הטחת הראש בקיר, מתיחת הראש לאחור עד שהקיא. 'טובי בחורינו' מקרב חוקריו צרחו באזניו שוב ושוב: אתה רוצח! אתה רוצח! כשטען שאין לו מושג היכן ומה בדיוק רצח, היכו אותו נמרצות. אולי כדי לעזור לו להיזכר. האליבי שבפיו לא עזר לו להשתחרר מהרמבו'אים האלימים.

עשרים ותשעה יום ישב הבחור במעצר שווא. מרגע שהגדירוהו חוקריו עצור ביטחוני, הם הירשו לעצמם להתעלל בו חופשי חופשי, פיסית ונפשית. הוא הושלך לתא צונן שבו ישב בדד, ללא מיטה ורק עם מיזרון ודלי, ועם ארוחות במשורה. במשך ארבעה ימים רצופים נמנעה ממנו שינה(!). הוא נחקר ברציפות 23/4. למה רק 23? מפני שהוא קיבל גם שעה אחת ביממה של חופש. בשעה בודדת זו היה עליו לחטוף נימנום, לאכול, להתפלל, לקבל טיפול רפואי. במשך 23 השעות האחרות נחקר באינטנסיביות. כשצנח ראשו מחמת עייפות ובילבול וחוסר שינה, נמצא מי שהרים את ראשו, גם בכוח, או באמצעות סטירה מצלצלת, או מתיחת גרונו. מפליא שלאחר

חקירה כל כך אינטנסיבית, לא הודה הבחור גם ברצח ארלוזורוב.

זה לא אומר שפשעים לא צריך לחקור. אבל בהחלט חובה לתהות, מניין שואב השלטון בישראל 2015, את הסמכות להתעלל בפראות, באזרחים שבחרו בפיאות מגודלות, זקני פרא וכיפות צמר בגודל של קערות מרק. אחרי 29 ימי עינויי גוף ונפש, מצאו לו משהו זניח: השתתפות בקטטה עם בידואים לפני כשנתיים(!). תגידו, אתם רציניים???

וכל העוולה הנוראה המתוארת בפי הפרקליט, נעשתה, כך נטען בתגובת הגורמים האחראים, בסמכות וברשות. על-פי חוק. כאילו קיים חוק שמתיר פשע בחסות החוק. ואולי בעצם כן: גם בסדום הונהגו חוקי סדום. הכל התנהל שם כחוק, עד שבורא עולם החליט להשמיד את סדום על חוקיה הנבזיים. גם באינקוויזיציה התעמרו בקרבנות היהודים, רק על-פי חוקי האינקוויזיטורים. הכל היה שם כחוק, ללא שום ספק. וזה לא אומר כלל שהטרוריסטים האמיתיים מדומא, הינם נקיי כפיים. דינם של רוצחים לכלא. לא חשוב מאיזו עדה. אבל מי שחושב שהתנהגות 'מיטב הבחורים' הייתה נכונה, שיואיל בטובו להרהר באפשרות, שגם בנו או נכדו נקיי הכפיים, יפלו יום אחד לידיהם של מיטב הבחורים. מיד כשנודעה זהותם המיגזרית של החשודים בפרשת דומא, החל מחול שדים טיפוסי של הטחת האשמות כלפי המיגזר הציוני דתי כולו. כאילו שכל הדתיים לאומיים אשמים. כאילו שכל הקיבוצניקים אשמים בחתרנות והריגול של אודי אדיב מקיבוץ גבעת שמואל. דברי הבל. לא ציבור זה אשם ולא ציבור זה. אף אחד כבר לא מתרגש מטענות ההבל הללו.

אבל מסתבר שהחגיגה על הדם הופכת לריטואל קבוע, ומה שמפתיע לא פחות הוא, שגם המיגזר החרדי, לפחות בחלקו, נהנה לשלח אבנים בציבור הדתי לאומי. הבולט בכך הוא המיגזר הליטאי, ששופרו 'יתד נאמן', שופך למדורה דם רע (27.12.15): "האם הימין הד"לי הינו חלק מהמדינה ומהממלכתיות שלה או לא? (...) שוליו של הימין, אפילו הכי רחוקים (...), הינם בשר מבשרה של הציונות. (...) את כל השיבושים שלהם ניתן למצוא בערוגות הציונות", קובע כותב העיתון, ששמו לקוח - ולא לשווא - מן הפסוק: "ויתד תהיה לך על אזנך (...) וכפית את צאתך".

באותו יום ממש כתב מאמר המערכת של 'המודיע', עיתון החוגים החסידיים בעולם החרדי, דברים הפוכים ממש, בנחת ולא מתוך רוע: "גם אחרי שרבני ומנהיגי הציונות הדתית (ב'המודיע' אין מקום לביטוי הגנאי: 'הד"לים'), פירסמו כרוזים והצהרות על עמדתם בפרשה, השוללת ומתנגדת מכל וכל למעשים כגון אלו, לא חדלים גורמים בשמאל ובתיקשורת, לנסות ולהטיל עליהם את האחריות לאירוע, שהם מגנים מכל וכל". ראו מה ביני לבין חמי.

העלמת הצינון תוך 24 שעות

/ מ. קובלסקי

עם ההתעטשות (הרצינית) הראשונה, כל שיש לעשות, זה למלא אחר ההוראות דלהלן, שהוכחו כי בכוחן לסלק את ההצטננות במשך 24 שעות. הצינון יחלוף כלא היה ואתם תחזרו להיות במיטבכם.

שלב ראשון: 7:00 בבוקר. היכנסו למקלחת חמה. אמנם יהיה לכם מעט קשה לקום מהמיטה בשעה כזו כשאתם מתעוררים עם כאבים ונזלת, אך אדי המים החמים רק יועילו כשינקו את הגודש שהצטבר באף במהלך השינה בלילה. בנוסף, הלחות שבמקלחת תנקה את הסינוסים ויהיה לכם הרבה יותר קל לנשום. מעבר לכך, יש לא מעט יתרונות בריאותיים נוספים לאמבטיה או מקלחת חמה, שרק יטיבו עם גופכם ויגרמו לכם להרגיש יותר טוב.

שלב שני: 8:00 בבוקר. שתו שתי כפיות של סירופ סמבוק. את סירופ הסמבוק ניתן למצוא במרבית חנויות הטבע. הסירופ עשוי מפירות הסמבוק שמשבשים את היקשרותו של הווירוס אל קרום התא, מה שמעכב ומונע את חדירתו לתאים הבריאים. יתרה מזאת, נמצא במחקרים שונים כי פירות הסמבוק מקלים על הצטננות, שיעול, דלקות גרון וזיהומים בדרכי הנשימה. חשוב לציין שאין לצרוך את הפרי כפי שהוא ויש לרכוש את הסירופ המוכן. על כן קחו שתי כפיות מסירופ הסמבוק שלוש פעמים ביום בכדי להפחית את עוצמת הדלקת ולקצר את משך זמן השפעת הוירוס. זכרו: הסירופ יעיל גם למניעת הידבקות מאדם חולה לאחר שנחשפתם אליו.

שלב שלישי: 9:00 בבוקר. ותרו על הקפה והדגנים לטובת תה וביצים. ידוע שביצים מלאות בחלבונים שמכילים 9 חומצות אמינו חיוניות, מה שיסייע לגוף להתחזק ולהילחם בווירוס. הכינו לעצמכם לארוחת בוקר חביתה וכוס תה חם עם לימון ודבש. חשוב להוסיף את הדבש לתה מאחר והוא משפיע לטובה ביעילות רבה יותר מאשר סירופ לשיעול כשהוא מצפה את החלק האחורי של הגרון. במידה ואתם מעוניינים לשפר את הטעם של התה ולהוסיף לו מעט יותר יתרונות בריאותיים, כדאי שתכירו 20 חליטות תה שונות בעלות סגולות רפואיות. חשוב לציין שבמידה ואינכם צורכים ביצים, ניתן להכין חביתה מקמח חומוס העשיר בחלבון, באומגה 6 ובוויטמינים מקבוצת B, כך שהוא מזין וברא ביותר. מתכון פשוט, טעים וברא לחביתת חומוס: מצרכים: 3 כפות קמח חומוס, 100 גרם טופו קצוץ, 4 עלי כוסברה קצוצים, חופן פטריות, חופן גרעיני חמנייה, חופן גרעיני דלעת, חצי בצל קצוץ, 4 אגוזי ברזיל, 3 כפות טחינה גולמית, כוס מים, מעט מלח ופלפל שחור. הכנה: יש לערבב את כל המצרכים (חוץ מעלי הכוסברה, הפטריות והבצל) במיקסר ידני עד שנוצרת עיסה סמיכה ונוזלית. את הפטריות והבצל יש לטגן במחבת עם שמן זית וכשהם מזהיבים יש להוסיף את העיסה, לפזר מעל את עלי הכוסברה ולטגן את החביתה על אש גבוהה במשך כשלוש דקות.

שלב רביעי: 12:30 בבוקר. הוסיפו לסלט שלכם גרגירי חומוס וזרעי דלעת. גרגירי החומוס וזרעי הדלעת הם מקור מצוין לאבץ המחזק את הגוף ומסייע לו להגיב לדלקת ולהילחם בה. ישנן לא מעט הוכחות המראות כי נטילת אבץ במשך 24 השעות הראשונות של הצינון עוזרת להקטין את עוצמת הדלקת. אפשרות נוספת היא לרכוש לכסניות מציצה של אבץ ולצרוך אותן פעמיים ביום.

שלב חמישי: 14:00 בצהריים. מלאו את בקבוק המים שלכם. בזמן הצינון, הלחות חיונית לגוף בכדי להילחם בדלקת, מאחר וחום נמוך מגדיל את כמות הנוזל שמתאדה מהגוף, דבר שיכול להוביל לסיכוי גבוה יותר להתייבשות. יתרה מזאת, צריכה מספקת של נוזלים מסייעת לגוף לשטוף את הגודש שמצטבר באף ובגרון, לכן שימו לב שאתם שותים לפחות שתי כוסות מים יותר ממה שאתם צורכים ביום רגיל. זכרו: תה ומרק לא מהווים תחליף לצריכת מים.

שלב שישי: 15:00 בצהריים. צאו לסיבוב בחוץ. לא תאמינו כיצד הליכה של 20 דקות בשכונה תקפיץ את רמות האנרגיה בגוף שלכם ותעזור להפחית כאבים שקשורים לצינון. מעבר לזה, הליכה בחוץ מעודדת נשימה עמוקה ופותחת את מעברי האף, בכדי שתוכלו לנשום בקלות רבה יותר. אם זה לא היה מספיק, מחקרים מוכיחים כי התעמלות מגדילה את כמות החיידקים המועילים

במעיים שמסייעים לשלוט על המערכת החיסונית.

שלב שביעי: 18:30 בערב. שתו מרק עוף. זה לא מיתוס שמרק עוף מסייע פלאים בעת מחלה. החומרים והאדים שבמרק העוף מדכאים את הכימיקלים שגורמים לדלקת בגוף, ורבים טוענים שהעוף המבושל משחרר חומצת אמינו בשם ציסטאין שפועלת כמו תרופה לברונכיטים, אם כי ניתן לצרוך מרק עוף שאינו מכיל עוף. במידה ואתם רוצים לשדרג את המרק ואת יכולת ההשפעה שלו עליכם, הוסיפו שום, המהווה רכיב אנטי דלקתי, ומעט פלפל אדום חריף שמכיל קפסאיצין (תרכובת אורגנית שומנית) שמקל על הגודש והנזלת.

שלב שמיני: 21:00 בערב. נקו את האף והגרון שלכם. גודש באף ובגרון שלא מתנקז במהלך הלילה יכול לגרום לדלקת חמורה יותר, לכן חשוב מאוד לנקות את התעלות לפני השינה. כל שעליכם לעשות הוא להוסיף כפית מלח לכוס עם מים פושרים ולגרגר את מי המלח במשך 30 שניות, עד שתסיימו את כל הכוס. יש לציין שבפעולה זו גם תדאגו לבריאות החניכיים שלכם.

שלב תשיעי: 22:00 בערב. לכו לישון. בזמן שנלחמים בצינון זה לא זמן מתאים לראות טלוויזיה עד מאוחר, מכיוון שהגוף שלכם זקוק ל-7 שעות שינה לפחות בכדי להדוף את המחלה. כשאתם הולכים לישון מצוננים, מומלץ להניח כרית נוספת שתגביה את ראשכם, מה שיעזור לשמור על מעבר פתוח ונקי יותר לאוויר ויסייע לכם לישון שינה שתועיל לכם ותשפר את הרגשתכם כבר ביום שלמחרת.

לאחר שיעברו 24 השעות הללו אתם תתעוררו לבוקר חדש ותרגישו הרבה יותר חזקים ובריאים. כמובן שמומלץ להמתין עם חזרה בכל הכוח לשגרה בכדי להתחזק ולאגור אנרגיה נוספת.

וגם זה מומלץ ביותר להרגעת כאבי גרון ושיעול:

מאז ומתמיד כשילדיי התלוננו על כאבי גרון והחלו להשתעל, נהגתי לתת להם סירופ, מה שבהחלט עזר בהפחתת הכאבים. לפני מספר חודשים כשבני סבל מכאבי גרון, גיסתי אמרה לי לנסות לתת לו חומץ תפוחים. לפני שניסיתי את המרשם החדש על ילדיי, טעמתי אותו בעצמי, ואני מוכרחה לציין שטעמו טוב יותר מכל סירופ שניסיתי בעבר. בני ניסה את הסירופ הטבעי החדש והשיעול נעלם במהירות שהפתיעה אפילו אותי.

רכיבים לסירופ טבעי נגד שיעול: 2 כפות חומץ תפוחים אורגני, 2 כפות דבש, 2 כפות מים, ¼ כפית פלפל קאיין, ¼ כפית ג'ינג'ר טחון.

הוראות הכנה: הכניסו את כל הרכיבים לתוך קערה קטנה וערבבו אותם יחד עד שיהפכו לעיסה מימית אחידה.

תוכלו להשאיר את הסירופ שהכנתם בחוץ בטמפרטורת החדר ולהשתמש בו במשך מספר ימים. במידה ואתם מעוניינים שהסירופ יהיה טוב לשימוש למשך זמן ארוך, אכסנו אותו במקרר. ערבבו היטב את הסירופ שהכנתם לפני כל שימוש. יש לבלוע כפית מהסירופ בבוקר ובערב.

בסוד שיח
כשם שפרצופיהם שונים
כך דעותיהם שונות

נשמח לקבל תגובות והערות מהקוראים
בדואייל: besod@013net.net

עיצוב ועריכה גרפית:
גיל ויין עיצוב גרפי
אימייל. gilwein26@012.net.il